

Tilburg University

Twee winnaars

Hirsch Ballin, E.M.H.

Published in:

SC: Wetten en regels verklaard

Publication date:

2012

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Hirsch Ballin, E. M. H. (2012). Twee winnaars. *SC: Wetten en regels verklaard*, 4-4.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

WERK EN INKOMEN

D66, GL en SGP: rekenrente voor pensioen te hoog

De nieuwe rente waarmee pensioenen hun dekking mogen berekenen, is te hoog, vinden D66, GroenLinks en SGP. Een motie van de drie partijen om de rente te verlagen, zal in de Tweede Kamer in stemming worden gebracht.

Vorige week maakte staatssecretaris De Krom van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend dat pensioenfondsen de toekomstige waarde van hun beleggingen mogen berekenen met een rente die hoger ligt dan de nu nog gebruikte marktrente. Dat leidt tot een hogere dekking, waardoor de pensioenen van minder mensen volgend jaar gekort worden, en leidt tevens tot minder premieverhogingen. Maar het Centraal Planbureau maakt zich zorgen over die zogenoemde Ultimate Forward Rate (UFR), omdat die misschien wel iets te hoog is. Die rente vertoont een curve die op lange termijn richting 4,2 procent gaat: de waarde van beleggingen over zestig jaar mag met een hogere rente berekend worden dan de waarde van beleggingen over twintig jaar.

Volgens het CPB leert de ervaring, bijvoorbeeld uit Japan, dat de rente na een financiële crisis langdurig laag kan zijn. 'Een realistisch gekozen niveau van de lange rente ligt in de huidige situatie daarom eerder onder dan boven de 4 procent,' aldus de rekenmeesters. De huidige marktrente ligt rond de 2 procent. D66, GroenLinks en SGP willen dat De Krom het advies van het CPB overneemt. Maar de staatssecretaris, die de pensioenportefeuille heeft overgenomen van minister Kamp zolang die informateur is, wijst de drie partijen erop dat de nu gekozen UFR een tijdelijke oplossing is, en alleen in 2013 zal worden gebruikt. Een commissie moet bepalen hoe hoog de rekenrente kan zijn vanaf 2014. (RvdD)

ECONOMIE

'Extra lasten negatief voor ondernemers'

Een meerderheid van de ondernemers is het oneens met de plannen die het kabinet op Prinsjesdag bekendmaakte. Dat blijkt uit een ondernemerspanel van de Kamer van Koophandel.

De ondernemers keren zich vooral tegen de lastenverzwaring. Bijna twee derde van de ondernemers geeft volgens de KvK aan dat de maatregelen een negatieve tot zeer negatieve invloed zullen hebben op de bedrijfsvoering. Aan het ondernemerspanel van de KvK doen zo'n 6500 ondernemers mee.

Bijna 65 procent van hen is tegen de verhoging van de btw per 1 oktober. Eenzelfde aantal is het niet eens met de verhoging van de tarieven voor energie en drinkwater. Ook de forensentax stuit op weerstand bij de ondernemers.

De hervorming van het ontslagrecht is volgens het onderzoek de meest populaire maatregel onder ondernemers, al verwacht 78 procent van hen dat de maatregel weinig effect heeft. (RvdD)

FINANCIËN

AFM: toelichting op jaarrekening is onvoldoende

Beursgenoteerde bedrijven lichten hun jaarrekening onvoldoende toe. Beleggers worden hierdoor niet goed geïnformeerd, met het risico dat zij onjuiste beleggingsbeslissingen nemen.

Dat staat een rapport van de financiële waakhond AFM dat vandaag is gepubliceerd. De rapportage bevat een overzicht van de aandachtspunten voor de financiële verslaggeving over het boekjaar 2012.

De AFM ziet regelmatig dat de informatie die in de jaarrekeningen

ontbreekt, wel aan analisten wordt gegeven. De waakhond vindt dat volgens de regels die gegevens ook in het jaarverslag thuishoren.

De toezichthouder verwacht dat het voor bedrijven nodig zal zijn om na te gaan of hun bezittingen niet minder waard zijn geworden als gevolg van het huidige, slechte economische klimaat. Ook moet de belegger volgens de AFM duidelijk inzicht krijgen in de grootste risico's voor de onderneming, de gevolgen en de beheersing daarvan.

De aandachtspunten voor 2012 worden nu al bekendgemaakt, zodat ondernemingen en accountants deze verbeterpunten kunnen betrekken in het opstellen van de financiële verslaggeving en het controleren van de gegevens. (WdJ)

WERK EN INKOMEN

De Krom: 'werken naar vermogen' komt terug

De Wet werken naar vermogen (Wwnv) komt na de formatie gewoon weer terug op tafel. Staatssecretaris De Krom van Sociale Zaken en Werkgelegenheid spreekt die verwachting uit in een interview met *Binnenlands Bestuur*. Het was de bedoeling dat met de Wwnv drie regelingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt – bijstand, Wajong en sociale werkvoorziening – zouden worden samengevoegd. Door de val van het kabinet verdween de wet in de ijskast.

'Als ik naar verschillende verkiezingsprogramma's kijk dan zie ik in wisselende vorm ook elementen uit die wet gewoon terugkomen,' aldus De Krom. 'Ook bij de PvdA.' Dat de wet strandde, kwam vooral door de financiële randvoorwaarden. Voor de critici, ook in het parlement, was de bijbehorende bezuiniging van in totaal 1,8 miljard euro te fors. Er zou niet genoeg geld meer over zijn voor de begeleiding van

gedeeltelijk arbeidsongeschikten. De val van het kabinet kwam voor De Kroms wet ongelukkig uit. De behandeling van het voorstel in de Tweede Kamer was afgerond, en er hoefde alleen nog maar over gestemd te worden, toen het Cats-huisoverleg strandde. 'Ik vond het dramatisch,' blikt de VVD-bewindsman terug. (RvdD)

MEDIA EN INFORMATIE

Ook e-mail wordt grondwettelijk beschermd

Het kabinet heeft een al eerder aangekondigde wijziging van de Grondwet aangeboden op de website internetconsultatie.nl.

Met het voorstel wordt de in de Grondwet opgenomen bescherming van het brief-, telefoon- en telegraafgeheim vervangen door het brief- en telecommunicatiegeheim. Door die wijziging worden ook elektronische vormen van communicatie, zoals e-mail en communicatie via sociale media en opslag van persoonlijke bestanden in de 'cloud' beschermd, aldus de indieners van het voorstel, de demissionaire ministers Spies van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Opstellen van Veiligheid en Justitie.

De wetswijziging vloeit voort uit een advies van de staatscommissie Grondwet. Die vond dat de bepaling meer onafhankelijk van de techniek moest worden geformuleerd. (RvdD)

WERK EN INKOMEN

Stijging aantal overtredingen SZW-wetten

Het aantal overtredingen van sociale zekerheidswetgeving is vorig jaar fors gestegen ten opzichte van 2011. Dat zei staatssecretaris De Krom van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vorige week in de Eerste Kamer.

Het totaalbedrag van de fraude met onder meer bijstand en WW-uitkeringen liep op van 119 miljoen euro in 2010 naar 153 miljoen euro vorig jaar, blijkt uit cijfers van het UWV, de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en gemeenten. Het aantal overtredingen nam toe, net als het gemiddelde fraudebedrag, aldus De Krom. 'Het gaat de verkeerde kant op en daar moeten we wat aan doen.'

De staatssecretaris verdedigde in de Eerste Kamer het wetsvoorstel waarmee hij samen met minister Kamp misbruik van SZW-wetgeving harder wil bestrijden. De VVD'er koos in dat debat felle bewoordingen jegens bedrijven en burgers die de wet moedwillig overtreden. 'Mensen die dit doen zijn geen slachtoffers, maar daders. Ik vind dat we moeten opkomen voor de slachtoffers.' De staatssecretaris doelde daarbij op burgers en ondernemers die zich wel aan de wet houden. Bonafide ondernemers hebben last van concurrentievervalsing door ondernemers die de premies ontduiken, bonafide burgers vertrouwen erop dat geen misbruik gemaakt wordt van de sociale premies. Deze week zou de senaat over het wetsvoorstel van De Krom stemmen.

INTERNATIONAAL

Kamer steunt openstelling defensiemarkt

Een meerderheid van de Tweede Kamer steunt de aanbestedingswet die de defensie- en veiligheidsindustrie in Europa moet openstellen voor meer concurrentie.

De nieuwe wetgeving moet voor meer concurrentie en gelijke regels zorgen en biedt het Nederlandse bedrijfsleven kansen, aldus minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I). Europese aannemers kunnen namelijk worden verplicht delen van de hoofopdracht uit te besteden aan onderaannemers. Veel Nederlandse bedrijven werken als toeleveranciers voor grote defensieprojecten.

STAAT EN RECHT

Twee winnaars

Het verslag dat de Verkenner op 18 september 2012 uitbracht, sprak klare taal: hij adviseerde 'op zo kort mogelijke termijn de mogelijkheid te onderzoeken van een stabiel kabinet uit VVD en PvdA, de grootste partijen en de grootste winnaars'. Voor de uitvoering van de opdracht zijn, aldus de Verkenner, 'ondergetekende en de heer W.J. Bos beschikbaar'. De Tweede Kamer hoefde alleen nog maar een korte motie-Rutte/Samsom aan te nemen met als dictum 'neemt de inhoud van dit advies over'.

Of deze korte, rechte lijn van uitslag naar informatieopdracht te danken is aan het buitenspel zetten van de koningin, is nog maar de vraag. De informateurs constateerden dat er geen alternatieven waren, 'nu' niet althans. Maar anders dan critici van de 'koninklijke macht' wel beweerden, volgde de koningin in de naoorlogse kabinetformaties evenmin eigen voorkeuren. Er was een vast patroon: in gesprekken ten paleize en door informateurs werd stap voor stap nagegaan welke politieke combinatie het meest in overeenstemming zou zijn met de opvattingen van een

meerderheid in het parlement. Als er meer mogelijkheden waren, kreeg een programmatisch homogeen, brede meerderheid de voorkeur boven wankel combinateis. Ik schreef daarover in mijn begin dit jaar verschenen boekje *De Koning*.

De koninklijke opdrachten aan (in)formateurs waren gesteld in een soort codetaal die helaas alleen door ingewijden kon worden ontcijferd. De Verkenner heeft het recht toe recht aan over zichzelf en Wouter Bos. Vroeger zouden zij wellicht zijn aangeduid als 'een vooraanstaand lid' van ieders partij. De ingewijden wisten dan wel wie er klaarstond om informateur te worden. Het eerste kabinet-Rutte kwam tot stand op basis van een opdracht tot vorming van een kabinet dat 'kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal': de codewoorden voor een parlementair meerderheidskabinet, dat zichzelf echter naderhand liever een minderheidskabinet noemde.

Onderhandelingen en coalitievorming na de verkiezingen zijn noodzakelijk sinds de invoering

van het stelsel van evenredige vertegenwoordiging in 1917. Dat ging goed zolang bij de meeste kiezers vooropstond dat ze hun stroming – groot of klein – in de Kamer vertegenwoordigd wilden zien, zij aan zij met andere stromingen. De mediologica verdraagt zo'n tableau van kleurnuances echter niet. Steeds meer wordt de campagne beschreven als een soort wedren, waarbij uiteindelijk twee koplopers om goud strijden. Metafoeren uit de wereld van de sport zijn dan ook niet van de lucht. Een van de twee, Rutte of Samsom, moest 'de grootste' worden, met als resultaat dat de gedoodverfde runner-up Roemer steeds meer op achterstand kwam.

Deze framing past perfect in een districtenstelsel of een ander meerderheidsstelsel. Dat er in de Verenigde Staten gewoonlijk meer dan twee presidentskandidaten zijn, weet bijna geen mens. 'The winner takes it all' geldt in zo'n kiesstelsel. Maar omdat in Nederland het kiesstelsel van evenredige vertegenwoordiging bestaat, moesten de winnaar en de verliezer van de tweestrijd elkaar nu als coalitiepartners aangaan. Er zat dus niets anders op dan van hen

allebei een winnaar te maken, zoals de leider van de fractie die de grootste werd, niet ophield te zeggen tijdens het Kamerdebat. Er is niet één winnaar, die een eervol verslagen verliezer als leider van de oppositie tegenover zich vindt, maar winnaars zijn ze alle twee, volgens de criteria die de Verkenner vernuftig in de informatieopdracht had neergelegd: 'de grootste partijen en de grootste winnaars' – in vergelijking met de rest.

Zou iemand zich dit nog herinneren als de Nederlandse massamedia ons bij de volgende verkiezingen wéér willen doen geloven dat het gaat om een wedstrijd tussen twee politieke leiders die zijn gedemarreerd en het peloton steeds verder achter zich laten?

Ernst Hirsch Ballin

Hoogleraar Nederlands en Europees constitutioneel recht aan Tilburg University, tevens hoogleraar rechten van de mens aan de Universiteit van Amsterdam